

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2017. július 11.)****Ausztria 2017. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Ausztria 2017. évi stabilitási programját**

(2017/C 261/19)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2016. november 16-án elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2017. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács a 2017. március 9–10-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján 2016. november 16-án elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Ausztriát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerülne sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott, amelyet az Európai Tanács a 2017. március 9–10-i ülésén jóváhagyott. A Tanács 2017. március 21-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást ⁽³⁾ (a továbbiakban: az euroövezetre vonatkozó ajánlás).
- (2) mivel Ausztria pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Ausztriának gondoskodnia kell arról, hogy teljeskörűen és megfelelő időben végrehajtsa az euroövezetre vonatkozó ajánlást, melyet az alábbi 1. ajánlás tükröz.
- (3) 2017. február 22-én közzétették az Ausztriára vonatkozó 2017. évi országjelentést. A Bizottság értékelte a Tanács által 2016. július 12-én elfogadott országspecifikus ajánlások és az előző években Ausztriának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Ausztria által elért eredményeket.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 92., 2017.3.24., 1. o.

- (4) Ausztria 2017. április 21-én benyújtotta 2017. évi nemzeti reformprogramját, 2017. május 2-án pedig 2017. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (5) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodásának és releváns programjainak felülvizsgálatát és az azok módosítására vonatkozó javaslatot. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést.
- (6) Ausztria jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik. 2017. évi stabilitási programjában a kormány azt vetíti előre, hogy az államháztartási hiány 2017-ben a GDP 1,0 %-ára, majd 2021-ben a GDP 0,3 %-ára javul. A középtávú költségvetési cél – 2016-ig a GDP 0,45 %-ának, majd azt követően a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány – az előrejelzés szerint 2019-ben teljesül. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság várhatóan 2021-re fokozatosan 71,0 %-ra csökken a 2016-os 84,6 %-ról. A költségvetési előrejelzés alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv optimista, 2017 és 2018 tekintetében a beruházások és az export gyors növekedését feltételezi.
- (7) A stabilitási program jelzi, hogy a rendkívüli menekültbeáramlás és a biztonsági intézkedések jelentős hatást gyakoroltak a költségvetésre, és megfelelő bizonyítékokat tartalmaz e költségvetési többletterhelés nagyságára és jellegére vonatkozóan. A Bizottság szerint a 2016-ban figyelembe vehető többletkiadások a rendkívüli menekültbeáramlással kapcsolatban a GDP 0,25 %-át, a biztonsági intézkedésekkel összefüggésben pedig a GDP 0,04 %-át tették ki. A biztonsági intézkedéseknek a 2016-os évhez képest 2017-ben jelentkező többlethatása a jelenlegi becslések szerint a GDP 0,01 %-át teszi ki. Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezések lehetőséget adnak e többletkiadások figyelembevételére, mivel a menekültek beáramlása és a terrorista veszély súlyossága kivételes események, jelentős hatással vannak az osztrák államháztartásra, és a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való átmeneti eltérés engedélyezése nem veszélyeztetné a pénzügyi fenntarthatóságot. Következésképpen a menekültekkel és a biztonsági intézkedésekkel kapcsolatos többletkiadások figyelembevétele érdekében 2016 tekintetében csökkentették a középtávú költségvetési cél teljesítéséhez előírt kiigazítás mértékét. 2017-et illetően a figyelembe vehető összegekre is kiterjedő végső értékelésre az osztrák hatóságok által megadott tényadatok alapján, 2018 tavaszán kerül majd sor.
- (8) A Tanács 2016. július 12-i ajánlása szerint Ausztriának biztosítania kell, hogy a középtávú költségvetési céltól való eltérés csak a rendkívüli menekültbeáramlás költségvetésre gyakorolt hatásához kapcsolódó engedményre korlátozódjon,⁽²⁾ és ennek érdekében 2017-ben a GDP 0,3 %-ának megfelelő költségvetési kiigazítást kell elérnie, kivéve, ha a középtávú költségvetési cél ennél kisebb kiigazítással is teljesíthető. A Bizottság 2017. évi tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenlegnek – a biztosított engedményeket is figyelembe véve – 2017-ben stabil szinten kell maradnia. A Bizottság előrejelzése szerint fennáll a kockázata annak, hogy Ausztria 2017-ben némileg el fog térni ettől a követelménytől. A Bizottság 2017. tavaszi előrejelzése alapján Ausztriának biztosítania kell, hogy a nettó elsődleges államháztartási kiadások nominális növekedése⁽³⁾ 2018-ban ne haladja meg a 2,2 %-ot, ami a GDP

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ Ausztria számára engedélyezett, hogy a rendkívüli menekültbeáramlással és a biztonsági intézkedésekkel összefüggésben 2015-ben, illetve 2016-ban felmerült költségvetési többletkiadásoknak megfelelő mértékben 2017-ig, illetve 2018-ig eltérjen a középtávú költségvetési céljától, mivel az átmeneti eltérések minden esetben összesen hároméves időtartamra továbbvihetők.

⁽³⁾ A nettó államháztartási kiadás a teljes államháztartási kiadás, a következők kivételével: kamatkiadások, az uniós programokra fordított azon kiadások, amelyeket teljes mértékben ellentételeznek az uniós alapokból származó bevételek, valamint az álláskeresési járadékokra fordított kiadások nem diszkrecionális változásai. A hazai finanszírozású bruttó állóeszköz-felhalmozás négyéves időszakra van szétterítve. A diszkrecionális bevételi intézkedéseket, illetve a törvényben előírt bevételnövelést figyelembe veszik, a bevételi és a kiadási oldalon végrehajtott egyszerű intézkedéseket pedig nettósítják.

0,3 %-ának megfelelő mértékű strukturálisegyenleg-javulásnak felel meg.⁽¹⁾ Változatlan politikát feltételezve fennáll annak a kockázata, hogy Ausztria 2018-ban némileg el fog térni ettől a követelménytől. Ausztria ugyanakkor az előrejelzések szerint 2017-ben és 2018-ban egyaránt megfelel majd az adósságszabálynak. A Tanács összességében úgy véli, hogy Ausztriának a megfelelés érdekében 2017-ben és 2018-ban készen kell állnia további intézkedések végrehajtására.

- (9) A nyugdíj- és egészségügyi kiadások a gyorsan idősödő népesség miatt közép- és hosszú távon közepes kockázatot jelentenek a költségvetési fenntarthatóságra nézve. A többi tagállammal összehasonlítva a nyugdíjakra fordított közkiadások összege Ausztriában viszonylag magas, és 2060-ra várhatóan a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékben emelkedik. Ezzel szemben az uniós átlag várhatóan a GDP 0,2 %-ának megfelelő mértékben csökken ugyanezen időszak alatt. A közelmúltbeli reformok ellenére továbbra is alacsony a tényleges nyugdíjba vonulási életkor, és ez az egyik legfőbb oka a magasabb nyugdíjkiadásoknak. A tényleges nyugdíjba vonulási életkor férfiak esetében átlagosan 62 év és 6 hónap, a nőknél pedig 61 év, ami elmarad az uniós átlagtól, amely a férfiak esetében 63 év és 7 hónap, a nők esetében 62 év és 7 hónap (2014-es adatok). Ezen túlmenően a nőkre vonatkozó jelenlegi 60 éves kötelező nyugdíjkorhatár a legalacsonyabbak közé tartozik az Unióban, és csak 2024-től kezdődően fogják összehangolni azt a férfiakra vonatkozó nyugdíjkorhatárral. A népességelöregedés miatt a kötelező nyugdíjkorhatárnak a várható élettartam változásaihoz történő igazítása segítene a nyugdíjak fenntarthatóságának biztosításában, részben azáltal is, hogy hozzájárulna a tényleges nyugdíjba vonulási életkor megemeléséhez.
- (10) Az egészségügyre fordított közkiadások a már jelenleg is magas szintről közép- és hosszú távon várhatóan jelentősen növekedni fognak, konkrétan a GDP 1,3 %-ának megfelelő mértékben 2060-ra, szemben a 0,9 %-os uniós átlaggal. A magas egészségügyi kiadások elsősorban a kiterjedt kórházi ágazatnak tudhatók be, míg a kevésbé költséges járóbeteg-ellátás nincs teljesen kihasználva. A kórházi kiadásoknak az összes egészségügyi kiadásban belüli aránya a legmagasabbak között van az Unióban. Ezért az alapellátás megerősítésére irányuló legújabb kezdeményezéseket átfogóan végre kell hajtani, és ennek részét képezi az egészségügyi szolgáltatók és a társadalombiztosítási alapok közötti új pénzügyi megállapodások létrejöttének támogatása is. Mindemellett Ausztria kórházi ágazata nem használja ki jól a hatékony közbeszerzési lehetőségeket, például az Unió egészére kiterjedő pályázatokat (ennek mértéke a GDP 0,23 %-a szemben a GDP 0,62 %-ának megfelelő uniós átlaggal), a beszerzések összevonasát vagy a nem áralapú odaítélési szempontokat.
- (11) A pénzügyi kiegyenlítésről szóló 2017. évi törvény segítette egyszerűsíteni a különböző ausztriai kormányzati szintek közötti pénzügyi kapcsolatokat. Mindazonáltal a hatáskörök és a pénzügyi konstrukciók tekintetében a költségvetési keretrendszer továbbra is túlságosan összetett, és még mindig nincs megfelelő összhang a helyi önkormányzatok és a szövetségi tartományi kormányzatok korlátozott adóívetési joga és kiterjedt kiadási feladatai között.
- (12) Miközben a 2016-os adóreform nyomán az adóék 49,5 %-ról 46,7 %-ra csökkent, ez továbbra is magasnak számít a 40,6 %-os uniós átlaghoz képest (az adatok egy egyedülálló, gyermektelen, átlagjövedelemmel rendelkező adózóra vonatkoznak). Mivel az adósávok nincsenek az inflációhoz indexálva, az adóék az éves adófék hatására ismét fokozatosan nőni fog. Ezzel szemben a növekedést jobban elősegítő bevételi forrásokat – így például a rendszeres vagyadókat – nem kellőképpen veszik igénybe, aminek elsősorban az adóbázisra vonatkozó adatok elavultsága az oka. A rendszeres vagyadókból származó bevételek nagyon alacsony mértékűek Ausztriában: mindössze a GDP 0,2 %-át teszik ki, miközben az uniós átlag 2014-ben a GDP 1,6 %-a volt. Hasonlóképpen, az energia implicit adókulcsa is viszonylag alacsony, ami arra utal, hogy kihasználatlan lehetőségek vannak a környezetvédelmi adók terén, amelyek egyúttal pozitív magatartási ösztönzőket is tartalmaznak.
- (13) Bár az osztrák munkaerőpiac jobban teljesít, mint a legtöbb tagállam munkaerőpiaca, továbbra is vannak kihívások. Például alacsony a nők munkaerőpiaci potenciáljának kihasználtsága, ami tükröződik a nemek közötti jelentős bérszakadékban is, amely többek között a részmunkaidős foglalkoztatás magas arányára vezethető vissza. 2015-ben a nemek közötti bérkülönbség 21,7 % volt, szemben a 16,3 %-os uniós átlaggal. A részmunkaidőben dolgozó nők átlagot meghaladó és magas aránya mögött részben a gyermekekkel és idősekkel kapcsolatos gondozási feladatok húzódnak meg. A 3 éves kor alatti gyermekeket kiszolgáló kisgyermek-gondozási férőhelyek aránya 25,5 %-on állt 2015-ben, ami még mindig jelentősen elmarad a 33 %-os barcelonai célkitűzéstől.
- (14) Az oktatás területén Ausztria már túllépte az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzéseit. Ugyanakkor az oktatási eredmények nagymértékben függenek a társadalmi-gazdasági háttértől, miként azt a 2015-ös OECD Nemzetközi tanulói teljesítménymérésének (PISA-felmérés) eredményei is megerősítették. Továbbá a migráns

⁽¹⁾ Ausztria esetében a 2018-ra vonatkozó kiigazítási követelmény figyelembe veszi a kivételes eseményekkel összefüggésben 2016-ra adott engedményt, mivel az átmeneti eltérések hároméves időtartamra továbbvihetők.

háttérrel rendelkező tanulók oktatási eredményei számottevően rosszabbak, mint a nem migráns háttérűeké. A 2016-os adatok szerint a külföldi születésű tanulók 2,7-szer nagyobb valószínűséggel hagyják el az iskolát felső középfokú tanulmányaik befejezése előtt, mint az Ausztriában születettek. Az integrációs kihívás a bevándorlók Ausztriában született gyermekeit is érinti. Mindemellett Ausztria számára kihívást jelent a menedékkérők és menekültek nagy tömegeinek az oktatási rendszerbe történő integrálása is.

- (15) A bankszektorban lezajló fejlemények folyamatos, ugyanakkor lassú javulás irányába mutatnak. Az osztrák bankok tőkeellátottsága elmarad az uniós versenytársakétól, profittermelő képességükre pedig nyomás nehezedik a hazai piacon. A nemzetközi műveletek tekintetében számos közép-, kelet- és délkelet-európai piacon javult az eszközök minősége és a jövedelmezőség, de gyenge pontok még mindig találhatók. Ugyanakkor az ingatlanárak emelkedése és a jelzáloghitelezés ismételt felfutása rávilágít a makroprudenciális intézkedések fontosságára.
- (16) 2016-ban újra növekedésnek indultak a beruházások Ausztriában, de a kkv-k beruházásai és a szolgáltatási ágazatban megvalósított beruházások tekintetében változatlanul gyengésegek tapasztalhatók. Ausztria felismerte a vállalkozásalapításnak és a cégek növekedésének a pótló beruházásokon túlmutató új beruházások és a kapcsolódó munkahelyteremtés szempontjából betöltött jelentőségét. Ausztria ezért nagyratörő célokat tűzött maga elé, hogy előmozdítsa a digitális átalakulást, valamint hogy kezelje hagyományosan alacsony vállalkozásalapítási rátáját (7,4 %, míg az uniós átlag 10,8 %) és a növekvő vállalkozások alacsony részarányát (a gyorsan növekvő vállalkozások aránya 7,3 % szemben a 9,2%-os uniós átlaggal). Már bejelentettek néhány konkrét intézkedést, amelyek a beruházási akadályok csökkentése mellett a tőkefinanszírozás keretfeltételeinek javítására, a vállalkozókészség előmozdítására, valamint adózási ösztönzőkre irányulnak.
- (17) Továbbra is jelentős szabályozási akadályok állnak fenn az üzleti szolgáltatások és a szabályozott szakmák terén, és az uniós átlaghoz képest szigorúbbak a korlátozások, különösen az építészek és mérnökök tekintetében. Ezen túlmenően az említett szakmák mellett az ügyvédek, a könyvelők, az adótanácsadók, a szabadalmi ügyvivők, az ingatlanügynökök és az idegenvezetők esetében a lemorzsolódó vállalkozások aránya számottevően elmarad az uniós átlagtól, ami arra enged következtetni, hogy Ausztriában relatíve gyenge a dinamika és a verseny a szakmai szolgáltatások terén. Az említett akadályok közé tartoznak többek között 1) a részesedési és társasági formával kapcsolatos korlátozások az építészek, mérnökök és szabadalmi ügyvivők tekintetében, 2) a multidiszciplináris korlátozások az építészek és mérnökök tekintetében, valamint 3) az építészek, a mérnökök és az idegenvezetők részére fenntartott különösen széles tevékenységi kör. Ezen akadályok leépítése fokozhatná a versenyt, így több vállalkozás lépne be a piacra, aminek előnyeit a fogyasztók az alacsonyabb árak révén élvezhetnék. A szolgáltatáspiari akadályok kezelését célzó intézkedéscsomag részeként 2017 januárjában a Bizottság egy közleményében ajánlásokat fogalmazott meg e probléma orvoslása érdekében.
- (18) Ausztria jelentős erőfeszítéseket tett a menedékkérők fogadása, valamint a menekültek és más bevándorlók integrálása érdekében. Mindazonáltal a migráns háttérrel rendelkező személyek – és különösen az Unión kívül született nők és az álláskereső menekültek – munkaerőpiaci integrációja továbbra is kihívást jelent.
- (19) A 2017. évi európai szemeszter keretében a Bizottság átfogóan elemezte az osztrák gazdaságpolitikát, és az elemzést közzétette a 2017. évi országjelentésben. A Bizottság értékelt továbbá a 2017. évi stabilitási programot és a 2017. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Ausztriának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak a programoknak Ausztria fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.
- (20) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2017. évi stabilitási programot, és véleményét⁽¹⁾ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Ausztria 2017-ben és 2018-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

1. Folytasson a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágának követelményeivel összhangban levő költségvetési politikát, hogy 2018-ban elérje középtávú költségvetési célját, figyelembe véve a kivételes eseményekkel összefüggésben kapott engedményeket. Biztosítsa az egészségügyi rendszer és a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát. Észszerűsítse és egyszerűsítse a különböző kormányzati szintek hatásköreit, valamint hangolja össze a finanszírozásra és a kiadásokra vonatkozó felelősségi köreiket.
2. Többek között az egész napos gondozási szolgáltatások nyújtásán keresztül javítsa a nők munkaerőpiaci eredményeit. Javítsa a hátrányos helyzetű és különösen a migráns háttérrel rendelkező fiatalok oktatási eredményeit. Az adminisztratív és szabályozási akadályok leépítése, a piacra lépés megkönnyítése és a vállalkozások növekedésének előmozdítása útján ösztönözze a beruházásokat a szolgáltatási ágazatban.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 11-én.

a Tanács részéről

az elnök

T. TÕNISTE
